

PODLASKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W BIAŁYMSTOKU

Egz. Nr 1

PROTOKÓŁ KONTROLI
RODZINNEGO DOMU DZIECKA NR 2
W BIAŁYMSTOKU

DK-11669

BIAŁYSTOK - LUTY – 2009r.

Protokół

kontroli kompleksowej Rodzinnego Domu Dziecka Nr 2 w Białymstoku

Kontrolę przeprowadziły – Małgorzata Osipowicz – kierownik zespołu - starszy inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, Katarzyna Liedke-Charkiewicz – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w dniu 2 lutego 2008 roku na podstawie upoważnienia Nr 11 z dnia 30 stycznia 2009r. (PS.VI.MO.0939/11/09), które w imieniu Wojewody Podlaskiego wydał Pan Andrzej Kozłowski dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku.

Kontrolą za okres od 01.01.2008r. do dnia kontroli objęto:

1. Przestrzeganie standardów usług świadczonych w placówce.
2. Przestrzeganie standardu opieki i wychowania obowiązującego w placówce.

Wyjaśnień w toku kontroli udzielała

Ewa Anna Mojsak - dyrektor

Ustalenia kontroli

Rodziny Dom Dziecka Nr 2 w Białymstoku utworzony został Uchwałą Nr XXXI/328/04 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 października 2004r. Zarządzeniem Nr 1252/04 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 1 kwietnia 2004r. powołano panią Ewę Annę Mojsak na stanowisko dyrektora powyższej placówki. Placówka została wpisana do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonego przez Wojewodę Podlaskiego. Posiada zezwolenie na prowadzenie placówki na czas nieokreślony nr PS.V.NK.90142/12/08 z dnia 29.01.2008r..

RDDz. mieści się w mieszkaniu przy ul. H. Kołłątaja 67 m 29, którego głównymi najemcami na czas nieokreślony są państwo Mojsakowie, na podstawie umowy Nr 00000949/B1/08 najmu lokalu mieszkalnego zawartej w dniu 10.09.08r. z Komunalnym Towarzystwem Budownictwa Socjalnego. Wcześniej głównym najemcą powyższego lokalu był Prezydent Miasta Białegostoku. W zawiązku ze zmianą głównego najemcy Prezydent Miasta zawarł Pozozumienie w dniu 24.12.2008r. z państwem Mojsak na prowadzenie Rodzinnego Domu Dziecka Nr 2 w Białymstoku pod ww adresem.

Zadania oraz specyfikę placówki określa regulamin, który został opracowany w porozumieniu z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Białymstoku.

Dom jest placówką rodzinną, całodobową przeznaczoną dla dzieci pozbawionych trwale lub okresowo opieki rodzicielskiej, realizującą zadania opieki całkowitej w warunkach naturalnego środowiska rodzinnego. Dom jest placówką koedukacyjną przeznaczoną dla dzieci w różnym wieku. Placówka dysponuje czterema miejscami. Do placówki dzieci przybyły 24 stycznia 2005r. W Domu przebywa rodzeństwo w wielu: 4,5; 10,5; 14; 16 lat.

Domem kieruje dyrektor, który jest jednocześnie wychowawcą. Ponadto dyrektor łączy funkcje administracyjne i obsługi.

Dyrektor posiada ukończone wyższe studia magisterskie na kierunku teologia, odbył szkolenie dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i adopcyjnej przeprowadzone przez Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Białymstoku na podstawie programu „Rodzina” i posiada stosowne zaświadczenie kwalifikacyjne. Ponadto otrzymał pozytywną opinię psychologiczno-pedagogiczną OAO w Białymstoku o posiadaniu stosownych predyspozycji osobowościowych i umiejętności wychowawczych do prowadzenia rodzinnego domu dziecka. Dyrektor podnosi swoje kwalifikacje poprzez uczestniczenie w wielu kursach. Obecnie rozpoczęła studia podyplomowe na kierunku pedagogika opiekuńczo – wychowawcza. Stwierdzono, że kwalifikacje dyrektora są zgodne z rozporządzeniem w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

I. Przestrzeganie standardu świadczonych usług

Rodzinny Dom Dziecka Nr 2 zajmuje mieszkanie dwupoziomowe o powierzchni 90,80m².

Na pierwszym poziomie lokalu znajduje się kuchnia, łazienka, pomieszczenie do wypoczynku oraz sypialnia. Kuchnia jest obszerna, połączona z kącikiem jadalnym i jest wyposażona w niezbędny sprzęt gospodarstwa domowego. W pomieszczeniu do wypoczynku ustawiono komplet wypoczynkowy, sprzęt RTV oraz komputer. Przy wejściu zamontowano dużą szafę ubraniową. Łazienka, w której znajduje się prysznic toaleta i umywalka, zapewnia intymność z jej korzystania.

Na piętrze mieszkania znajdują się trzy pokoje mieszkalne i łazienka. Dwa pokoje dwuosobowe i jeden czteroosobowy – zamieszkuje rodzeństwo oraz czworo dzieci państwa Mojsak. Pokoje są właściwie oświetlone, o powierzchni zapewniającej przechowywanie rzeczy osobistych i swobodne korzystanie z wyposażenia, na które składają się łóżko piętrowe, tapczaniki, biurka, szafki i lampki nocne, krzesła, półki, szafy ubraniowego do przechowywania rzeczy osobistych, odzieży, obuwia. Pokoje są czyste, kolorowe, wyposażone stosownie do potrzeb dzieci. W korytarzu zamontowano szafę w zabudowie stałej, gdzie wygospodarowano również kącik komputerowy. W mieszkaniu znajduje się miejsce do cichej nauki.

Łazienka znajdująca się na tej kondygnacji wyposażona jest w wannę, umywalkę, toaletę oraz pralkę i suszarkę. W Domu zapewnione są odpowiednie warunki higieniczno-sanitarne.

Dom zorganizowany jest w sposób rodzinny dający poczucie ciepła i bezpieczeństwa. Przebywa w nim równocześnie ośmioro dzieci (czworo dzieci p. Mojsak i czworo w RDDz), mających taki sam dostęp do pomieszczeń i wyposażenia Domu. Dzieci współdecydują o tym, w którym pokoju mieszkają.

Wyżywienie dostosowane jest do wieku dzieci; uwzględniane są życzenia wychowanków. Dzieci mają dostęp przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów. Obecnie żadne dziecko nie przebywa na diecie specjalistycznej.

Podopieczni objęci są opieką lekarza rodzinnego z Przychodni Rodzinnej przy ul. Kołłątaja oraz poradni specjalistycznych, w zależności od potrzeb: stomatologicznej, ortodontycznej, alergologicznej, ortopedycznej. Wszystkie recepty realizowane są wg potrzeb. Leki wydawane są pod nadzorem opiekunów.

Dzieciom zapewnia się wyposażenie tj. bielizna, odzież, obuwie i inne przedmioty osobistego użytku stosownie do wieku i potrzeb. Dzieci posiadają też zabawki dostosowane do ich wieku. Mają również do swojej dyspozycji niezbędne środki czystości (np.: mydło, szampon do włosów, pasta do zębów). Pościel zmieniana i prana jest w zależności od potrzeb. Wychowankowie otrzymują ponadto wszystkie niezbędne przybory do zajęć – podręczniki, zeszyty, długopisy, itp.).

Dzieci każdego miesiąca otrzymują drobną kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Kwota ustalana jest co miesiąc przez dyrektora w porozumieniu z podopiecznymi i wynosiła od 15 zł. do 50zł. Stwierdzono, że kwota ta różnicowana jest w zależności od wieku dzieci i ich zachowania. W przypadku wyjazdów na wycieczki, czy wypoczynek letni i zimowy dzieci otrzymywały dodatkowe kwoty.

Rodzeństwo przebywające w placówce realizuje obowiązek szkolny w szkołach poza placówką. Uczęszczają do następujących typów szkół:

- szkoły podstawowej,
- gimnazjum,
- Zespołu Szkół Zawodowych Budowlano - Geodezyjnych.

Dziecko w wieku przedszkolnym uczęszcza do przedszkola.

Dzieciom organizowana jest pomoc w nauce, szczególnie przy odrabianiu zadań domowych. Pomocy udzielają opiekunowie. Ponadto dzieciom zapewniono korepetycje z j. angielskiego, chemii oraz rysunku geodezyjnego. Opiekunowie pozostają w bezpośrednim kontakcie z nauczycielami szkół, do których uczęszczają dzieci.

Stwierdzono, że wyrównywane są deficyty rozwojowe wychowanków. Jedno dziecko, w ramach zajęć kompensacyjnych korzysta z zajęć logopedycznych. Dwie podopieczne są w trakcie odpłatnej terapii zastępowania agresji. W szkole dzieci uczęszczają na zajęcia SKS-u i j. angielskiego.

Wychowankom zapewnia się udział w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych. Zajęcia te realizowane są w ramach programów edukacyjnych przy wsparciu „Fundacji Świętego Mikołaja”. W ramach tego programu odbywa się wychowanie dzieci przez kulturę i sport. Dzieci korzystają z następujących zajęć poza placówką:

- nauka gry na pianinie,
- zajęcia z j. angielskiego,
- zajęcia sportowe z piłki nożnej,
- zajęcia baletowe – taniec i śpiew,
- zajęcia teatralne,
- wychodzą do kina, teatru, na wystawy, do galerii,
- wyjeżdżają na wycieczki (do Paryża – 2 dzieci z opiekunem), oaza w Kruszewie – 1 dziecko, kolonie nad jeziorami – 1 dziecko, zimowisko – 1 dziecko.

Placówka pokrywa koszty przejazdów do i z miejsca uzasadnionego pobytu poprzez zakup biletów komunikacji miejskiej: 2 biletów miesięcznych podopiecznym dojeżdżającym do szkół na terenie miasta oraz biletów jednorazowego przejazdu. Ponadto opiekunowie dysponują własnym samochodem i w każdej sytuacji dzieci są dowożone w dowolne miejsce.

Dom organizując działalność kulturalną i rekreacyjną, uwzględnia święta i inne dni wynikające z tradycji i obyczajów.

II. Przestrzeganie standardu opieki i wychowania

Stwierdzono, że placówka stwarza dzieciom warunki do fizycznego, psychicznego i poznawczego rozwoju dziecka.

W placówce przestrzegane jest poszanowanie podmiotowości dziecka. Dzieci mają swobodę w wyrażaniu myśli, sądów i opinii na różne tematy, podczas rozmów prowadzonych indywidualnie oraz spotkań wszystkich dzieci. W przypadku, gdy dziecko nie zgadza się z opinią opiekuna może wyrazić swoje zdanie bez obaw o konsekwencje. Dzieci na bieżąco informowane są o podejmowanych wobec nich działaniach. Uwzględniane są wnioski podopiecznych we wszystkich dotyczących ich sprawach, np. zmian pokoju, forma spędzania czasu wolnego.

Wychowankom zapewnienia się poczucie bezpieczeństwa. Przy przyjęciu dzieci do placówki zostały zapoznane z zasadami obowiązującymi w Domu. Wyznaczone kary nie są surowe, a kryteria ich stosowania są zrozumiałe. Zazwyczaj jest to zmniejszenie kieszonkowego, zakaz wyjścia na plac zabaw lub zakaz oglądania telewizji. Dzieci zawsze mogą podzielić się swoimi poglądami bez obaw, że zostaną skarci.

Każde dziecko posiada własne, osobiste miejsce do spania oraz przechowywania rzeczy osobistych. Proces wychowawczy ma charakter zindywidualizowany. W sytuacjach trudnych każde dziecko może liczyć na pomoc opiekunów. Zawsze zostaną wysłuchani. W Domu panuje miła i życzliwa atmosfera. Nie zdarzyły się przypadki złego traktowania.

Placówka przywiązuje wielką dbałość do poszanowania i podtrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzicami, rodzeństwem i z innymi osobami, zarówno spoza placówki, jak i przebywającymi w placówce. Dzieci mają prawo do kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, kolegami i koleżankami, zgodnie z ich potrzebami. Spotykają się z kolegami w domu, jak również i poza nim, odwiedzają przyjaciół i kolegów. Dzięki takim działaniom podopieczni uczą się nawiązywania więzi uczuciowych oraz związków interpersonalnych.

Placówka dba, aby dzieci utrzymywały kontakt z rodziną naturalną. Jak ustalono na podstawie rozmowy przeprowadzonej z dyrektorem sytuacja rodziny dzieci była i jest trudna. Rodzice mieszkają obecnie na drugim końcu Białegostoku w mieszkaniu socjalnym wraz z dziadkiem, jednak lokal ten jest zbyt mały, aby zamieszkała tam cała rodzina. Tak więc warunki lokalowe nie rokują na szybki powrót dzieci do domu. Rodzina korzysta z pomocy

społecznej. Matka jest na rencie z powodu choroby psychicznej, ojciec nadużywa alkoholu i pracuje dorywczo. Ponadto ojciec pozostaje pod nadzorem kuratora sądowego.

Na przełomie 4 lat pobytu dzieci w placówce udało się rozwinąć współpracę z rodziną. Mama dzieci była i jest zaangażowana w życie dzieci: pomaga w opiece nad nimi, w tym toalecie wieczornej, odprowadza i przyprowadza ze szkół, chodzi na wizyty do lekarza, odwiedza w szpitalu, uczestniczy w imprezach okolicznościowych organizowanych w przedszkolu czy szkole. Ojciec czasem odwiedza dzieci.

Opiekunowie rodzeństwa również dbają o to, aby podopieczni utrzymywali regularne kontakty z rodzicami. Wychowankowie za zgodą sądu są urlopowani do domu rodzinnego na wszystkie wolne dni od nauki szkolnej. Wszystkie kontakty z rodziną są odnotowywane. Rodzice na bieżąco są informowani o postępach dzieci w nauce bądź aspektach zdrowotnych. Opiekun dzieci często odwiedza rodzinę biologiczną. Pomaga w rozwiązywaniu ich problemów.

Placówka zaspokaja potrzeby religijne dzieci. Dzieci są wyznania katolickiego. Wychowankowie mają możliwość uczestniczenia w praktykach religijnych na zasadach dobrowolności.

Bardzo uroczyście obchodzone są święta: Boże Narodzenie, Wielkanoc (śniadanie wielkanocne, święcenie pokarmów). Po raz pierwszy od przybycia dzieci do Placówki Wigilia odbyła się w ich domu rodzinnym, wcześniej dzieci uroczystą kolację zjadły w RDDz. Przy okazji świąt i innych uroczystości okolicznościowych (m. im. urodziny, imieniny, Dzień Matki, Andrzejką, Mikołajki, Walentynki) dzieci uczone są poszanowania tradycji i ciągłości kulturowej. Tradycją Domu jest także obchodzony 24 stycznia Dzień Przyjęcia Dzieci do Domu.

Podopieczni uczeni są planowania i organizowania codziennych zajęć stosownie do ich wieku dzięki ustaleniemu rozkładowi dnia. Dzięki temu dzieci wiedzą np., kiedy muszą wstać, żeby nie spóźnić się do szkoły, o której są odrabiane lekcje, ile czasu potrzebują na sprzątanie, zabawę czy toaletę.

W placówce ważną rolę odgrywa uczenie organizowania czasu wolnego, w tym uczestniczenie w zajęciach kulturalnych, rekreacyjnych i sportowych. Organizacja czasu wolnego oraz życie kulturalne i rekreacja fizyczna są dostosowywane do potrzeb, zainteresowań i możliwości dzieci.

Podczas weekendu i w czasie wolnym dzieci uczestniczą w zajęciach: teatralnych Teratru Mandragora, gry na gitarze, grają w siatkówkę, piłkę nożną. Na co dzień wychodzą na plac zabaw, grają w piłkę, jeżdżą rowerami. Ponadto wychowankowie chodzą na basen, do kina, fikolandu, na spektakle teatralne teatru „K3”, galerii Arsenau. Wychodzą również na spacer i wyjeżdżają na wycieczki po okolicy (np. Święta Woda, Tykocin, Supraśl, wyjazdy plenerowe – do rodziców p. Mojsak). W okresie zimowym i letnim wyjeżdżają na zorganizowany wypoczynek (w czasie ferii zimowych - obóz harcerski w Goniądzu, zgrupowanie piłki nożnej; w czasie wakacji – wycieczka do Paryża, oaza w Kruszewie, kolonie nad jeziorami). Dzieci wielokrotnie same decydują jak chciałyby spędzać czas wolny.

Stwierdzono, że w domu kształtowane są u dzieci nawyki i zachowań prozdrowotne poprzez rozmowy na temat zasad higieny (np. zmiana bielizny, mycie ciała), szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu, używania narkotyków. Dzieci uczone są estetyki oraz ogólnie przyjętych norm społecznych np. „...do szkoły nie maluje się paznokci, nie robi makijażu, nie chodzi z gołym brzuchem”.

Dzieci przygotowywane są do ponoszenia odpowiedzialności za własne postępowanie oraz uczenia samodzielności w życiu. Dzieci starsze pomagają młodszym. Do obowiązków podopiecznych należy sprzątanie swoich pokoi, łazienki, zbieranie upranych ubrań z suszarki, pełnienie dyżurów w kuchni. Ponadto stopniowo uczone są obsługi sprzętu gospodarstwa domowego, np. pralki, zmywarki itp. Poprzez dokonywanie samodzielnych zakupów uczą się gospodarowania własnymi pieniędzmi jak i oszczędzania.

Ustalono również podczas kontroli, że wszystkie istotne decyzje dotyczące dziecka uzgadniane są z jego rodzicami lub opiekunami prawnymi. Dotyczyły one np. umieszczenie dziecka w szpitalu.

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdza się, że w placówce są przestrzegane prawa dziecka.

Ustalono, że każdemu dziecku prowadzona jest stosowna dokumentacja. Składa się ona z postanowienia sądu o umieszczeniu dziecka w placówce, decyzji Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Białymstoku o skierowaniu, aktu urodzenia dziecka, dokumentacji zdrowotnej, zgody sądu na urlopowanie dziecka. Ponadto każdemu dziecku opracowano:

- plan indywidualnej pracy z dzieckiem,
- kartę pobytu.

Karty pobytu dzieci prowadzone są na bieżąco, wpisy uzupełniane są przynajmniej raz w miesiącu, lub – w zależności od potrzeb częściej. Wyszczególniono ważniejsze wydarzenia z życia każdego dziecka.

W dokumentacji znajdują się karty kontaktów ze: szkołą, przedszkolem, specjalistycznymi poradniami, pracy wychowawczej z rodziną naturalną wychowanka.

Każde dziecko posiada indywidualny plan pracy z dzieckiem, który opracowano przy pomocy ośrodka adopcyjnego. Plany zostały opracowane w kilku sferach:

- funkcjonowanie emocjonalne,
- funkcjonowanie społeczne,
- nauka szkolna lub edukacja przedszkolna,
- samodzielność i umiejętność samoobsługi,
- czas wolny i zainteresowania,
- współpraca z rodziną biologiczną.

Ponadto wyznaczono cele szczegółowe:

1. Rozładowanie napięć emocjonalnych.

- ustalenie i ścisłe przestrzeganie norm i zasad społecznego funkcjonowania,
- podnoszenie poczucia własnej wartości,
- zwracanie uwagi na stosowanie form grzecznościowych w określonych sytuacjach,
- utrwalenie nawyków higienicznych.

Plany są opracowane stosownie do wieku dziecka, modyfikowane co pół roku. Uwzględniono w nich wszystkie sfery rozwoju psychofizycznego dziecka.

W dokumentacji nie ma aktualnych diagnoz psychologiczno – pedagogicznych. Nie ma także aktualnych wywiadów środowiskowych.

Dyrektor Domu wraz z przedstawicielami Ośrodka Adopcyjno–Opiekuńczego w Białymstoku dokonują okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w Rodzinnym Domu. Spotkania są protokołowane.

Na ocenę składa się:

- analiza kart pobytu,
- stan zdrowia,
- nauka szkolna,
- zachowanie dziecka w placówce,
- nauka szkolna,
- sytuacja rodzinna
- analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowanie indywidualnego planu pracy.

Po dokonanej analizie formułowane są wnioski do dalszej pracy z dzieckiem oraz oceniana jest zasadność pobytu w placówce.

Rodziny Dziecka współpracuje z licznymi instytucjami wspomagając tym samym proces opiekuńczo–wychowawczy. Do głównych instytucji należą:

- Ośrodek Adopcyjno–Opiekuńczy w Białymstoku,
- Lokalna parafia rzymsko – katolicka,
- Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Białymstoku,

- Rodzinny Dom Dziecka Nr 1 w Białymstoku,
- Towarzystwo „Nasz Dom”,
- Szkoły, przedszkole do których uczęszczają podopieczni,
- Fundacja ORLEN,
- Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „DROGA”,
- „Fundacja Świętego Mikołaja”

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że placówka właściwie wywiązuje się ze swoich zadań.

Kontrola Rodzinnego Domu Dziecka Nr 2 w Białymstoku została dokonana w oparciu o analizę dokumentów dotyczących placówki, wizji lokalnej oraz wyjaśnień dyrektora.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje dyrektor Placówki.

Zgodnie z § 15 ust. 2 pkt 7 oraz § 16 ust. 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.) Dyrektorowi Rodzinnego Domu Dziecka Nr 2 w Białymstoku przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu; Dyrektor Domu składa wówczas wyjaśnienia przyczyn tej odmowy w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu.

Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka Nr 2
w Białymstoku

DYREKTOR RODZINNEGO DOMU DZIECKA
Nr 2 w Białymstoku

Bia Anna Mojsak

Podpisy kontrolujących:

1. *M. Osipowicz*
2. *K. Liede-Charlikiewicz*

RODZINNY DOM DZIECKA NR 2
w Białymstoku
15-776 Białystok ul. H. Kołłątaja 67/29
REG. 052253752 NIP 542-200-20-58